

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17Csp/116/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122207053
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122207053.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2 17Csp/116/2022

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobcov: 1. A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XXX, XXX XX C. D., 2. B. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XXX, XXX XX C. D., obaja právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: TELERVIS PLUS, a.s., so sídlom Staré Grúnty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok – vylúčené z veci sp. zn. 17Csp/18/2022, takto

rozhodol:

2 17Csp/116/2022

Súd u r č u j e , že úver zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. E. zo dňa 23.9.2014 je bezúročný a bez poplatkov.

Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v časti I. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. E. zo dňa 23.9.2014 v znení: „Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje celkový servisný poplatok vo výške 9 % z istiny.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v časti II. bode 7. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. E. zo dňa 23.9.2014 v časti v znení: „V prípade nesplnenia tejto povinnosti je dlžník/spoludlžník povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 33 EUR.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Súd u r č u j e , že Zmluva o poskytovaní finančných služieb zo dňa 23.9.2014, uzatvorená k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. E. zo dňa 23.9.2014, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Žalobcovia v 1. a 2. rade m a j ú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania, vrátane trov prvoinštančného konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 17Csp/18/2022, a to v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

13 17Csp/116/2022

Žalobcovia sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 28.1.2022 domáhali, aby súd určil, že úver zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. E. zo dňa 23.9.2014 je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí zmluvy, a to doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ďalej úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a ročnej percentuálnej

miery nákladov. Súčasne sa domáhali, aby súd zaviazal žalovaného vydať im bezdôvodné obohatenie vo výške 53 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 53 EUR od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému do zaplatenia sumy 53 EUR a napokon sa tiež domáhali určenia, že zmluvné podmienky v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. E. zo dňa 23.9.2014 – jedna uvedená v časti I. v časti v znení „Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje celkový servisný poplatok vo výške 9 % z istiny.“ a druhá uvedená v časti III. bode 7. v časti v znení: „V prípade nesplnenia tejto povinnosti je dlžník/spoludlžník povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 33,- Eur.“ sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve. Žiadali tiež určiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku Zmluvu o poskytovaní finančných služieb zo dňa 23.9.2014 uzatvorenú k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. E. zo dňa 23.9.2014. Opodstatnenosť žaloby odôvodňovali s poukazom na § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého spotrebiteľ má vždy právo žiadať, aby súd posúdil, či je úver bezúročný a bez poplatkov výrokom rozsudku, bez ohľadu na to, či by inak mohol túto otázku posúdiť len ako otázku predbežnú. Čo sa týka určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok mali za to, že naliehavý právny záujem je daný zákonom a nemusia ho preukazovať. Ohľadom neprijateľnosti zmluvnej podmienky – servisného poplatku poukázali na rozsudky Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-26/13 zo dňa 30.4.2014 a sp. zn. C-143/13 zo dňa 26.2.2015 a písomné pripomienky Európskej komisie v konaní sp. zn. C-372/14 zo dňa 3.12.2014. Mali za to, že servisný poplatok za poskytnutie úveru nie je podmienkou individuálne dojednanou, pretože z formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere je nesporné, že spotrebiteľ nemôže ovplyvniť jej obsah. Za najmarkantnejší nedostatok predmetného poplatku považovali jeho neurčitosť, ako v cene, tak aj v predmete plnenia. Určitosť každej zmluvnej podmienky je prvým predpokladom jej platnosti. Mali za to, že servisný poplatok spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a nerovnováha je daná tým, že predmetná zmluvná podmienka, ktorá sa netýka hlavného predmetu plnenia ani odmeny za toto plnenie, je dohodnutá celkom zjavne v neprospech spotrebiteľa, keď za bližšie neurčené fiktívne a neuskutočnené služby žalovaného musia žalobcovia zaplatiť neprimeraný poplatok vo výške 54 EUR. Predmetný poplatok stanovený pevným percentom (9%) zo sumy istiny je neopodstatneným a neakceptovateľným poplatkom. Zároveň predstavuje plnenie, ktoré nie je v záujme spotrebiteľa, ale výhradne slúži potrebám veriteľa. Žalovaný sa len snaží sofistikovanými nekalými praktikami rozložiť neprimerané úroky do rôznych poplatkov a odmien za virtuálne služby. Žalovaný tak iba predstiera akési imaginárne servisné plnenie v súvislosti s poskytnutím úveru. Umelo znižuje úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, čím sa jeho produkt stáva pre spotrebiteľa atraktívnejší. Žalobcovia poukázali aj na § 9 ods. 10 zákona o spotrebiteľských úveroch a tvrdili, že servisný poplatok spôsobuje hrubú nerovnováhu v ich neprospech na základe fiktívnosti, neposkytnutia skutočného protiplnenia, neprimeranej výšky i z dôvodu, že nesleduje záujmy spotrebiteľa, ale len veriteľa. Poukázali tiež na rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, sp. zn. 3C/7/2012 z 29.2.2012, ktorý právoplatne rozhodol o tom, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Čo sa týka neprijateľnosti zmluvnej pokuty vo výške 33 EUR (dojednanie v časti II. bod 7 zmluvy o spotrebiteľskom úvere), uviedli, že jej neprijateľnosť spočíva v tom, že táto nebola individuálne dojednaná, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech žalobcov ako spotrebiteľov a bola zakomponovaná do úverových podmienok na vopred pripravenom tlačive zo strany žalovaného, pričom žalobcovia ju nemohli žiadnym spôsobom ovplyvniť. Napokon k neprijateľnosti zmluvy o poskytovaní finančných služieb uviedli, že táto im bola predložená na podpis spolu s viacerými listinami a zmluvou o spotrebiteľskom úvere a až následne sa o nej dozvedeli. Považovali za neprijateľné, aby museli platiť za služby spočívajúce vo výbere a doručení finančných prostriedkov, osobnom inkase platieb splátok úveru a vedení a evidencii splátok podľa splátkového kalendára, nakoľko táto služba sleduje výlučne záujmy veriteľa a preto je neprijateľná podľa § 53 ods. 4 písm. t) OZ. Poukázali na § 567 ods. 1 OZ, v zmysle ktorého majú ex lege právo plniť dlh v mieste svojho bydliska. Poplatok za poskytnutie finančných služieb považovali za neprijateľný, pretože je netransparentný, neurčitý, neprimerane navyšuje náklady na doplnkovú službu a ukladá spotrebiteľovi povinnosť platiť za služby, na ktoré má zo zákona a zo spotrebiteľskej zmluvy právo. Navyše nezahrnutím tohto poplatku za doplnkové služby do celkových nákladov žalovaný obchádza zákon v zmysle § 2 písm. g) ZoSÚ, čím dochádza ku klamaniu spotrebiteľa a nekalej obchodnej praktike. Výška odmeny (294 EUR + 10 EUR = 304 EUR) predstavuje až 5067 % zo sumy poskytnutého úveru. Predmetná zmluva o poskytovaní finančných služieb je tak vedľajším dojednaním k zmluve hlavnej – úverovej, bez ktorej nemá žiadne opodstatnenie. Považovali to za nekalú obchodnú praktiku, keď hlavný dodávateľ – žalovaný sa snaží vytvoriť dojem, ako keby s týmto zmluvným vzťahom nič nemal spoločné. Zmluva o spotrebiteľskom úvere i zmluva o poskytovaní finančných služieb však boli uzatvorené naraz, tým istým zástupcom žalovaného. Má byť však vytvorené zdanie, že spotrebiteľ si ju dobrovoľne objednal a má byť samostatne spoplatňovaná. V skutočnosti je však

spotrebiteľ nútený, ak chce získať úver, prijať spolu s hlavnou službou aj vedľajšiu, ktorej odplata predstavuje nemorálne spoplatňovanie poskytnutej služby a rozloženie ceny plnenia do vedľajších záväzkov. Žalobcovia poukázali na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 19Co/142/2016-328 zo dňa 8.12.2016, ktorý rozhodol, že obdobné konanie je obchádzaním zákona podľa § 29 OZ.O podmienenosti uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorením zmluvy o poskytovaní finančných služieb podľa žalobcov svedčí aj výška mesačných splátok oboch zmlúv, keď úver sa mal prvé tri mesiace splácať splátkami vo výške 3 EUR a nasledujúcimi desiatimi splátkami po 76,50 EUR a odmena za službu „výber a doručenie finančných prostriedkov „ vo výške 10 EUR je splatná jednorazovo pri doručení finančných prostriedkov prijímateľovi a odmena za službu „osobné inkaso platieb splátok úveru“ vo výške 294 EUR je splatná v troch mesačných splátkach po 98 EUR. Ide podľa žalobcov o zreteľný úmysel žalovaného s tým, že sa uspokojil so splátkami úveru vo výške 3 EUR iba preto, že splácanie plnej mesačnej splátky bolo kryté zmluvou o poskytovaní finančných služieb. Na podporu svojej argumentácie žalobcovia poukázali aj na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/49/2017 zo dňa 15.3.2018, sp. zn. 17Co/163/2017 zo dňa 30.1.2018 a viaceré rozsudky Okresného súdu Prešov, ktoré posudzovali „nastrčenie spoločnosti FINWAY SK, s.r.o. namiesto žalovaného do vedľajších zmlúv, t.j. do zmluvy o poskytovaní finančných služieb a v prípadoch, v ktorých si žalovaný uplatňuje dlh voči spotrebiteľom, započítavajú splátky vykazované ako splátky zaplatené spoločnosti FINWAY SK, s.r.o. za finančné služby na splátky úveru poskytnutého žalovaným, ako keby šlo o platby priamo žalovanému.

Dňa 7.2.2022 súd doručil žalovanému žalobu s prílohami spolu s uznesením tunajšieho súdu č.k. 17Csp/18/2022-42 zo dňa 4.2.2022, ktorým ho vyzval, aby sa v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia písomne vyjadril k žalobe, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva. Súčasne bol poučený, že ak sa v uvedenej lehote nevyjadrí, súd môže aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

Súd nariadil termín pojednávania na deň 27.5.2022. Žalovaný sa na predmetné pojednávanie bez ospravedlnenia nedostavil, hoci predvolanie na pojednávanie mu bolo riadne a včas doručené už dňa 9.5.2022.

Právny zástupca žalobcov na pojednávaní dňa 27.5.2022 zotrval na podanej žalobe s tým, že navrhol, aby súd v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia spolu s príslušnými trovami konania vydal rozsudok pre zmeškanie a v prevyšujúcej časti vylúčil vec na samostatné konania.

Tunajší súd rozsudkom pre zmeškanie č.k. 17Csp/116/2022-48 zo dňa 27.5.2022 vyhovel žalobe žalobcov v časti na splnenie povinnosti a zaviazal žalovaného vydať žalobcom v 1. a 2. rade sumu 53 EUR titulom bezdôvodného obohatenia spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 53 EUR od 9.2.2022 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, pričom v prevyšujúcej časti vylúčil vec na samostatné konanie, v ktorom bude rozhodnuté aj o trovách konania.

Súd vo vylúčenej veci nariadil pojednávanie na deň 18.10.2022, ktorého sa žalovaný bez ospravedlnenia nezúčastnil, hoci predvolanie na pojednávanie mu bolo doručené včas, dňa 29.9.2022. Súd preto pojednával podľa § 180 CSP v neprítomnosti žalovaného i žalobcov v 1. a 2. rade, ktorých osobitne nepredvolával.

Právny zástupca žalobcov na pojednávaní zotrval na podanej žalobe.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi (zo spisu sp. zn. 17Csp/18/2022 na čl. 6 zmluva o spotrebiteľskom úvere č. E. zo dňa 23.9.2014, na čl. 8 zmluva o poskytovaní finančných služieb zo dňa 23.9.2014, na čl. 9 FINWAY kniha splátok k predmetnému číslu zmluvy K520142989, na čl. 10 potvrdenie o vykonaní zrážok zo mzdy zo dňa 28.9.2021), oboznámil sa so žalobou a vyjadreniami strán i s ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

Strany sporu uzavreli dňa 23.9.2014 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. E., na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcom úver vo výške 600 EUR a žalobcovia sa zaviazali uhradiť žalovanému okrem istiny vo výške 600 EUR aj úrok vo výške 120 EUR (vyčíslený v zmluve aj percentuálne – vo výške 20 % z istiny) a servisný poplatok 54 EUR, a to v 13 mesačných splátkach s tým, že prvé 3 splátky budú vo výške 3 EUR a ďalších 10 splátok bude po 76,50 EUR, so splatnosťou prvej splátky v 10. deň po poskytnutí úveru a splatnosťou každej ďalšej splátky 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. V zmluve je uvedená priemerná RPMN 44,06 %. Uvedenú zmluvu za žalovaného uzatvárala F. G..

V zmluve o spotrebiteľskom úvere č. K520142989 zo dňa 23.9.2014 sa nachádzajú okrem iných aj nasledovné zmluvné dojednania:

- v časti I. – „Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje celkový servisný poplatok vo výške 9 % z istiny (úrok a servisný poplatok ďalej spolu len „odplata“.“

- v časti III. bode 7 – „Dlžník/spoludlžník prehlasuje, že údaje, ktoré veriteľom poskytol sú pravdivé a úplné a zaväzuje sa informovať veriteľa o všetkých zmenách údajov, ktoré veriteľovi pri podpise zmluvy poskytol do 7 dní od tejto zmeny. V prípade nesplnenia tejto povinnosti je dlžník/spoludlžník povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 33,- Eur.“

Toho istého dňa, t.j. 23.9.2014, uzavreli žalobcovia so spoločnosťou FINWAY SK, s.r.o. zmluvu o poskytovaní finančných služieb, ktorou sa žalobcovia objednali výber a doručenie finančných prostriedkov a osobné inkaso platieb splátok úveru a vedenie a evidenciu splátok podľa splátkového kalendára, za čo sa uvedenej spoločnosti zaviazali zaplatiť odmenu za službu „výber a doručenie finančných prostriedkov“ vo výške 10 EUR splatnú jednorazovo pri doručení finančných prostriedkov prijímateľovi – žalobcom a za službu „osobné inkaso platieb splátok úveru“ vo výške 294 EUR splatnú v troch pravidelných mesačných splátkach vo výške 98 EUR, pričom s odvolaním sa na hospodárnosť bola splatnosť odmeny splatná v termínoch podľa zmluvy s príslušným veriteľom – prvá splátka v najbližšom termíne splátky úveru nasledujúcej po uzatvorení tejto zmluvy. Zmluvu za spoločnosť FINWAY SK, s.r.o. uzatváral konateľ Mgr. Libor Macek.

V predloženej FINWAY knihe splátok k zmluve č. E. je uvedená kontaktná osoba F. G..

Zistený skutkový stav súd právne posúdil nasledujúco:

Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase podpisu zmlúv (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti..

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní,
- s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,
- t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,
- u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,
- v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie,

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 ods.1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 567 ods.1 OZ dlh sa plní na mieste určenom dohodou účastníkov. Ak nie je miesto plnenia takto určené, je ním bydlisko alebo sídlo dlžníka.

Podľa § 298 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. výrobca, predávajúci, dovozca alebo dodávateľ nesmú klamať spotrebiteľa, najmä uvádzať nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepresné, nejasné alebo dvojzmyselné údaje alebo zamlčať údaje o vlastnostiach výrobku alebo služby alebo o nákupných podmienkach.

Podľa § 7 ods. 1 a 4 zákona č. 250/2007 Z.z. nekalé obchodné praktiky sú zakázané. Za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 a agresívna obchodná praktika podľa § 9. Zoznam obchodných praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé, je v prílohe č. 1.

Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže viesť do omylu priemerného spotrebiteľa, a to aj ak je táto informácia vecne správna vo vzťahu k

a) existencii výrobku alebo k povahe výrobku,

b) hlavným znakom výrobku, ako sú jeho dostupnosť, výhody, riziká, vyhotovenie, zloženie, príslušenstvo, servis zákazníkovi po predaji výrobku a vybavovanie reklamácie, výrobný postup a dátum

výroby alebo dodávky, spôsob dodania, účel použitia, možnosti využitia, množstvo, špecifikácia, jeho zemepisný alebo obchodný pôvod alebo očakávané výsledky použitia, alebo výsledky a podstatné ukazovatele skúšok alebo kontrol vykonaných na výrobku, c) rozsahu záväzkov predávajúceho, motívom pre obchodnú praktiku a k charakteru procesu predaja, akékoľvek vyhlásenie alebo symbol týkajúci sa priameho alebo nepriameho sponzorstva alebo schválenia predávajúceho alebo výrobku, d) cene alebo k spôsobu výpočtu ceny alebo existencie osobitnej cenovej výhody, e) potrebe servisu, náhradného dielu, výmeny alebo opravy, e) osobe, vlastnosti a právu predávajúceho alebo jeho splnomocnenca, ako sú jeho totožnosť a majetok, kvalifikácia, postavenie, uznanie, členstvo v organizáciách alebo jeho väzby a vlastníctvo práv vyplývajúcich z priemyselného, obchodného alebo duševného vlastníctva alebo jeho ocenenia a vyznamenania, alebo f) právu spotrebiteľa vrátane práva na výmenu dodaného výrobku alebo vrátenie peňazí podľa osobitného predpisu alebo k rizikám, ktorým môže byť vystavený.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch poskytovaných spotrebiteľom v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 2 písm. a) a b) ZoSÚ spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. j) ZoSÚ úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru sa rozumie úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru.

Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru,

podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ na poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch poskytovaných spotrebiteľom v znení účinnom od 1.1.2018 spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.18ba)

Uzatvorené zmluvy súd považoval za spotrebiteľské zmluvy, kde žalobcovia vystupovali ako fyzické osoby – spotrebiteľia a žalovaný, resp. spoločnosť FINWAY SK, s.r.o. ako dodávateľia konajúci v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Vzhľadom na formu a obsah zmlúv i tvrdenia žalobcov o spôsobe ich kontraktácie súd vyhodnotil, že predmetné zmluvy sú tzv. formulárového typu, ktorej predtlač mal žalovaný vopred pripravený, vpisujú sa do neho už iba identifikačné údaje a údaje o jednotlivých hodnotách jednotlivých položiek. Žalobcovia ako spotrebiteľia nemali možnosť podstatným spôsobom ovplyvňovať obsah zmluvných dojednaní.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti úveru (podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ). Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vyžaduje sa teda presná časová, dátumová špecifikácia konečnej splatnosti úverov, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov. V obchodných podmienkach sa síce nachádza, že termín konečnej splatnosti je 380. deň po uzatvorení zmluvy, pričom doba trvania tejto zmluvy je od uzatvorenia zmluvy do termínu konečnej splatnosti, avšak takýto údaj súd považuje za nedostatočný jednak z dôvodu, že je súčasťou pomerne husto písaného textu obchodných podmienok a taktiež z dôvodu, že neposkytuje spotrebiteľovi jasný údaj o tom, kedy nastane konečná splatnosť úver.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere ďalej neobsahuje údaj o ročnej úrokovej sadzbe podľa § 9 ods. 2 písm. i) ZoSÚ a § 2 písm. j) ZoSÚ. Úroková sadzba má byť vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru. Z uvedeného teda vyplýva, že v zmluve mala byť uvedená ročná úroková sadzba, a nie iba údaj o celkovom úroku.

V zmluve o spotrebiteľskom úvere tiež absentuje tiež údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), keď v zmluve je uvedený iba údaj o priemernej RPMN.

Následkom absencie uvedených údajov je v zmysle § 11 ods. 1 ZoSÚ je, že sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súd preto výrokom I. vyhovel žalobe v časti určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

Čo sa týka žaloby v časti o určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok súd vychádzajúc z ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa konštatuje, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem spotrebiteľov na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, a to bez toho, aby ho bolo potrebné osobitným spôsobom preukazovať, pretože tento vyplýva priamo z citovaného § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (obdobne viď. rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.12.2013, sp. zn. 1Co/237/2013). Súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.10.2017, sp. zn. 18Co/120/2017, ktorý pripustil, že spotrebiteľ sa má možnosť domáhať určenia neprijateľnej podmienky. Taktiež podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR z 23. januára 2017, sp. zn. 6 Ndc 20/2016 právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes. A nakoniec podľa § 298 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“) súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná. Súd taktiež poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 5.6.2018, sp. zn. 19Co/199/2017, ktorý uviedol: „Ak spotrebiteľ sleduje dosiahnutie právnej istoty v otázke, či je zmluvná podmienka neprijateľná, môže sa na súde domáhať žalobou určenia jej neprijateľnosti. Právna istota v takejto záležitosti je dôležitá a dosiahnutie takejto právnej istoty by nemalo byť podmieňované (kumulatívne) uplatnením či už náhrady škody, bezdôvodného obohatenia alebo primeraného finančného zadostučinenia. Inými slovami povedané, nemožno spotrebiteľa nútiť do uplatňovania takýchto plnení pri jeho snahe dosiahnuť právnu istotu čo do (ne)záväznosti zmluvnej podmienky z dôvodu jej neprijateľnosti. Odvolací súd preto zastáva názor, že spotrebiteľ má právo domáhať sa určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky aj bez kumulatívneho uplatnenia nároku na plnenie z dôvodu neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky. Uvedené právo predpokladá ustanovenie § 3 ods. 3 zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, podľa

ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách a tejto ochrany sa môže domáhať na súde (§ 3 ods.5).“ Napokon tiež súd poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2019, sp. zn. 6 Cdo 27/2018, v ktorom najvyšší súd uvádza, že „Žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C. s. p. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem“.

Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá, alebo je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktorému po materiálnej stránke dodané nie je a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa.

Servisný poplatok, ktorého určenie neprijateľnosti sa žalobcovia domáhajú a ktorého úprava je v časti I. zmluvy o spotrebiteľskom úvere v znení „Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje celkový servisný poplatok vo výške 9 % z istiny.“, odráža spracovanie a náklady veriteľa za poskytnutý úver. Z uvedeného vyplýva, že tento poplatok nie je v záujme spotrebiteľa. Nemá rozumný ekonomický základ, ktorý by opodstatňoval jeho znášanie spotrebiteľom. Každý poplatok, ktorý by mal spotrebiteľ platiť, by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia a je nevyhnutné, aby sa týmto poplatkom platilo skutočné plnenie poskytnuté spotrebiteľovi a v jeho záujme. Spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľom, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované vo vlastnom záujme dodávateľa, je v rozpore s dobrými mravmi.

Súd v tejto súvislosti plne stotožňuje a poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe sp. zn. A. XXX/XXXX zo dňa 3.5.2010, v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné: „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene... Preverenie úverovej spoľahlivosti (bonity) a výšky úrokovej miery, ktorými banka odôvodňovala vyrubenie poplatku za spracovanie pri poskytovaní úveru Vrchný krajský súd odmietol a uzavrel, že uvedené činnosti vykonáva banka vo vlastnom ekonomickom záujme minimalizovať nevyhnutnosť vlastných pohľadávok. Spotrebiteľ dôvodne a v dobrej viere očakáva, že banka mu poradenstvo a informácie o poskytnutí úveru poskytne zadarmo. V konečnom dôsledku predstavuje zmluvná podmienka neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože je spotrebiteľovi účtovaný poplatok bez toho, aby banka spotrebiteľovi poskytovala skutočné protiplnenie“.

Súd preto výrokom II. vyhovel žalobe žalobcov o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a určil, že zmluvná podmienka v časti I. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. E. zo dňa 23.9.2014 v znení: „Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje celkový servisný poplatok vo výške 9% z istiny.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Súd výrokom III. taktiež vyhovel žalobe žalobcov o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a určil za neprijateľnú aj zmluvnú podmienku uvedenú v časti III. bode 7 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. E. zo dňa 23.9.2014 v znení: „V prípade nesplnenia tejto povinnosti je dlžník/spoludlžník povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 33,- Eur.“ Súd totiž dospel k záveru, že predmetná zmluvná pokuta nebola individuálne dojednaná, žalobcovia nemali možnosť ovplyvniť jej výšku, nakoľko je súčasťou predtlačенých zmluvných dojednaní a zmluvná pokuta nerozlišuje závažnosť informácie (údaju), ktorú žalobcovia uviedli, resp. mali oznámiť v prípade zmeny, a tak by boli povinní platiť zmluvnú pokutu v maximálnej výške aj v prípade nepravdivosti menej významnej informácie. Navyše nie je zrejmé, o aké

údaje sa má jednať, čo spôsobuje neurčitosť a tým aj neprijateľnosť podmienky. Okrem toho žalovaný sa k neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienke vôbec nevyjadril.

Pri posudzovaní Zmluvy o poskytovaní finančných služieb zo dňa 23.9.2014, uzatvorenej k Zmluve o spotrebiteľskom úvere, č. E. zo dňa 23.9.2014 sa súd v prvom rade zaoberal pasívnou vecnou legitimitáciou žalovaného. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, ktorý v konaní sp. zn. 9Co/49/2017, v ktorom dospel k záveru, že konanie veriteľa (v tomto konaní žalovaného) vykazuje znaky nerovnocenného, nie čestného zaobchádzania so spotrebiteľom. Okolnosti, konanie osôb zúčastnených na kontraktáčnom nasvedčujú tomu, že išlo o konanie dvoch právnických osôb konajúcich v zhode, s cieľom zaťažiť spotrebiteľ ďalším plnením. Okrem iného Krajský súd v Prešove v predmetnom rozhodnutí sp. zn. 9Co/49/2017 uvádza, „že zo strany veriteľa bola pri uzatváraní zmluvného vzťahu so žalovaným praktikovaná nekalá a neakceptovateľná obchodná praktika, keď v deň uzatvorenia zmluvy (4.12.2015) bol žalovaný v domácom prostredí navštívený finančným agentom spoločnosti TELERVIS PLUS a.s., ako aj zástupkyňou spoločnosti FINWAY SK, s.r.o. a bez toho, aby mu bola ponúknutá možnosť voľby, bol nútený podrobiť sa nekalým obchodným praktikám oboch spoločností, keď mu v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola naformulovaná klauzula, podľa ktorej mal potvrdiť žiadosť o prevod finančných prostriedkov na účet, ktorý patril obchodnej spoločnosti FINWAY SK s.r.o., ktorá sa ale v texte zmluvy vôbec nespomína. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere nijako nevyplýva ani to, že by jej súčasťou mal byť aj ďalší zmluvný vzťah, na základe ktorého by mali byť finančné prostriedky poskytnuté inému subjektu ako žalovanému. Preto uvedenie čísla účtu FINWAY SK, s.r.o. do žiadosti o prevod finančných prostriedkov len potvrdzuje, že sa jedná o nekalú obchodnú praktiku s úmyslom obísť právny predpis, ktorý vylučuje poskytnutie finančných prostriedkov v hotovosti. Konanie žalobcu je v rozpore s dobrými mravmi a vykazuje znaky nekalosti aj v tom, že žalovaného pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere neoboznámil s tým, že peniaze budú poskytnuté na účet inej spoločnosti, ktorej bude musieť platiť odplatu a nedal mu ani na výber, či s takouto možnosťou poskytnutia úveru súhlasí.“ Obdobná argumentácia sa nachádza tiež v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove č.k. 14Co/28/2017-78 zo dňa 14.12.2017. Neobstál by pritom argument žalovaného, že pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní finančných služieb išlo o aktivity finančného agenta, o ktorých žalovaný nemal vedomosť a nemal na nich ani dosah, keďže je zrejmé, že postup, kedy je zmluva o poskytovaní finančných služieb so spoločnosťou FINWAY SK, s.r.o. uzatváraná súčasne so zmluvou o spotrebiteľskom úvere uzatváranou so žalovaným, nie je ojedinelý. Všetko nasvedčuje tomu, že ide len o sofistikovaný spôsob žalovaného získať prostredníctvom tretej, naoko so žalovaným nijako neprepojenej spoločnosti od dlžníka - spotrebiteľa ďalšie peňažné plnenie (v tomto prípade 304 EUR, teda viac ako 50 % sumy istiny úveru), ktorým sa neúmerne navyšuje dlh spotrebiteľa, čo nepochybne nesie znaky nekalej obchodnej praktiky žalovaného. Súd taktiež poukazuje na to, že žalovaný žiadnym spôsobom nepoprel tvrdenia, že spolu so zmluvou bola žalobcom predložená aj zmluva o poskytovaní finančných služieb.

Súd po posúdení predmetnej zmluvy o poskytovaní finančných služieb dospel k záveru, že táto je neprijateľná. Formálne síce predstavuje samostatnú zmluvu, ale z pohľadu posúdenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a vylúčenia súdnej kontroly je potrebné prijať logický záver o tom, že aj v tomto prípade súdna kontrola nemôže byť vylúčená. Ide o akcesorickú zmluvu nadväzujúcu na úverovú zmluvu. Spätosť predmetnej zmluvy je daná tým, že v prípade neuzavretia zmluvy o úvere by bolo bezpredmetné uzatvárať zmluvu o poskytovaní finančných služieb, ktorá spočívala vo výbere a doručení finančných prostriedkov poskytnutých na základe úverovej zmluvy a osobného inkasa platieb splátok a vedenia a evidencie splátok tak, ako je to uvedené v čl. II. tejto zmluvy. Odmena za predmetné služby bola stanovená pevnou sumou vo výške 10 EUR za výber a doručovanie finančných prostriedkov a 294 EUR za osobné inkaso platieb splátok. Spolu to predstavuje takmer dvojnásobok odplaty, ktorú mali žalobcovia uhradiť zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmysle článku II. bodu 2. zmluvy mali byť služby poskytované v mieste trvalého bydliska dlžníka, prípadne v mieste určenom dohodou zmluvných strán. Podľa § 567 ods. 1 OZ sa dlh plní na mieste určenom dohodou účastníkov, pričom ak nie je miesto plnenia takto určené, je ním bydlisko alebo sídlo dlžníka. Zo zákona teda vyplýva, že dlh sa platí, ak sa nedohodnú inak, v mieste bydliska dlžníka (spotrebiteľa). Súdnym dvorom v bode 68 rozsudku C-415/11 uviedol: „Ako uviedla generálna advokátka v bode 71 svojich návrhov, pri otázke, či podmienka spôsobuje „značnú nerovnováhu“ v právach a povinnostiach strán vyplývajúcich zo zmluvy na škodu spotrebiteľa, treba predovšetkým zohľadniť právne predpisy uplatňované vo vnútroštátnom práve v

prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami v tomto zmysle. Na základe takejto porovnávacej analýzy môže vnútroštátny súd posúdiť, či a prípadne do akej miery je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve. Okrem toho sa zdá, že na tieto účely je relevantné preskúmať právne postavenie uvedeného spotrebiteľa z hľadiska prostriedkov, ktoré má podľa vnútroštátnej právnej úpravy k dispozícii na zabránenie uplatňovaniu nekalých podmienok. Pokiaľ ide otázku, za akých okolností dôjde k takejto nerovnováhe „napriek požiadavke dôvery“, treba konštatovať vzhľadom na šestnásté odôvodnenie a ako v podstate uviedla aj generálna advokátka v bode 74 svojich návrhov, že, vnútroštátny súd má na tento účel preveriť, či predajca alebo dodávateľ, ktorí zaobchádzajú so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s takouto podmienkou po individuálnom dojednaní.“ Žalobcovia mali platiť odmenu za službu, ktorou žalovaný, resp. s ním prepojená obchodná spoločnosť, vyberá splátky v mieste ich bydliska (alebo inom mieste podľa dohody), vo výške takmer dvojnásobku odplaty za spotrebiteľský úver, pričom z ustanovenia § 567 ods. 1 OZ im takéto právo vyplýva bezplatne. Je teda nepochybné, že žalobcovia by nesúhlasili s takouto podmienkou po individuálnom dojednaní, pokiaľ by mali vedomosť o tom, že táto služba by mala byť zadarmo, resp. vyplýva priamo zo zákona a uvedeným zmluvným dojednaním dochádza fakticky k zhoršeniu ich postavenia ako spotrebiteľov.

Súd preto výrokom IV. vyhovel žalobe žalobcov aj v ostatnej časti a určil, že Zmluva o poskytovaní finančných služieb zo dňa 23.9.2014 uzatvorená k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. E. zo dňa 23.9.2014, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, tak, že plne úspešným žalobcom priznal voči neúspešnému žalovanému náhradu trov konania vrátane trov prvoinštančného konania vedeného na/tunajšom súde pod sp. zn. 17Csp/18/2022 v plnom rozsahu. O výške trov konania bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

2 17Csp/116/2022

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.